

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ในหน่วยงานภาครัฐ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลหัวหิน
อำเภอหัวยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ
ตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
องค์การบริหารส่วนตำบลหัวหิน อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

๑. หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์ กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามหนังสือ ที่กค ๐๔๐๙.๔/ว ๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปตามเจตนารมณ์ มาตรา ๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ.๒๕๕๓ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๕๖ มาตรา ๖ ที่กำหนดว่าการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมายดังต่อไปนี้

- (๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- (๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- (๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- (๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- (๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์
- (๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- (๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๒. วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

- (๑) เพื่อให้การปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดผลสัมฤทธิ์ เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน
- (๒) เพื่อป้องกันความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- (๓) เพื่อลดโอกาสและผลกระทบที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินงานที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้และสามารถควบคุมได้ ตรวจสอบได้อย่างมีระบบ
- (๔) เพื่อกำหนดมาตรการ กิจกรรมในการจัดการความเสี่ยงและมีการติดตามประเมินอย่างต่อเนื่อง
- (๕) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพบริหารงานขององค์กรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันในการบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

(๖) เพื่อให้บุคลากรได้รับรู้ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบในทิศทางเดียวกัน

๓. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง

๓.๑ ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย

๑. ภัยธรรมชาติ (Natural Environment)
๒. เศรษฐกิจ (Economic)
๓. การเมือง (Political)
๔. สังคม (Social)
๕. เทคโนโลยี (Technological)

๓.๒ ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย

๑. คณะผู้บริหาร/กลยุทธ์ในการบริหารองค์กร (Strategy)
๒. โครงสร้างองค์กร (Structure) ที่ไม่เหมาะสมกับภารกิจ
๓. รูปแบบการปฏิบัติงาน (System) กระบวนการ /การบริหารจัดการ การกำหนด นโยบาย แผนงาน ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ การดำเนินงาน การติดตามประเมินผล การปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน
๔. บุคลากร (Staff) การจัดการทรัพยากรมนุษย์
๕. ทักษะ ความรู้ความสามารถ (Skill) ของบุคลากรทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายประจำ
๖. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style) พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารและพนักงาน องค์กร

๗. ค่านิยมร่วม (Shared Values) ของบุคลากรในองค์กรที่มีเป้าหมาย ทิศทางเดียวกัน ในอันที่จะปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดผลสัมฤทธิ์ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนหากไม่มีค่านิยมร่วมกันแล้วก็จะเกิดปัจจัยเสี่ยงที่เป็นอุปสรรคในการบรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติราชการ

๔. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระการทำงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานตามหลักภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้ และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นลักษณะ pre-decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบสวน post-decision

๕. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

รูปแบบการประเมินความเสี่ยง ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission) จำแนกได้ ๔ ประเภท ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (S : Strategic Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนด นโยบาย แผนงาน โครงการ ไม่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (O: Operational Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงาน ไม่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการ หรือหลักวิชาการ การไม่มีความรู้ความสามารถ ทักษะในการปฏิบัติงานเพียงพอของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ความประมาทเลินเล่อ ฯลฯ

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (F: Financial Risk) เป็นความเสี่ยงในการปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชี ที่ไม่ปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือสั่งการ หลักวิชาการที่กำหนดไว้ หรือไม่มีความรู้ ความสามารถทักษะในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ การจงใจละเว้น ความประมาทเลินเล่อ ฯลฯ

๔. ความเสี่ยงด้านกฎหมายระเบียบหรือที่เกี่ยวข้อง(C:Compliance Risk) เป็นความเสี่ยง ที่ไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องได้หรือระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ หนังสือสั่งการต่างๆ ไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน หรือไม่สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ สถานการณ์ ปัจจุบัน (ระเบียบล่าช้า)

การบริหารจัดการความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission)

๑. สภาพแวดล้อมภายในขององค์กร (Internal Environment) เช่น นโยบายของผู้บริหาร วัฒนธรรม องค์กร ค่านิยมร่วม อำนาจหน้าที่ ความรู้ความสามารถ ทักษะของบุคลากร กระบวนการบริหารงานทรัพยากร การบริหาร ระเบียบกฎหมาย สารสนเทศ การติดตามประเมินผล ฯลฯ

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) องค์กรต้องกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายของการ บริหารความเสี่ยงไว้อย่างชัดเจนและเหมาะสม

๓. การบ่งชี้เหตุการณ์หรือปัญหาที่จะเกิดขึ้น (Event Identification) เป็นการรวบรวมเหตุการณ์ ที่อาจเกิดขึ้นกับหน่วยงาน ทั้งในส่วนของปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากภายในและภายนอกหน่วยงาน

๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นการจำแนกและจัดลำดับการประเมินความเสี่ยง ที่มีอยู่โดยการประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) โดยสามารถประเมิน ความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน

๕. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) เป็นการดำเนินการหลังจากที่องค์กรสามารถบ่งชี้ ความเสี่ยงขององค์กรและประเมินความสำคัญของความเสี่ยงโดยนำความเสี่ยงไปแก้ไขด้วยวิธีการที่เหมาะสม ด้วยวิธีการ ๔ วิธี ดังนี้

๕.๑ การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk avoidance) หมายถึง การเลิกหรือไม่กระทำในอันที่จะก่อให้เกิด ความเสียหายหรือความเสี่ยง

๕.๒ การควบคุมความสูญเสีย (Risk reduction) มี ๒ วิธี คือ

- ๑) การป้องกันมิให้เกิดความเสียหาย
- ๒) การควบคุมความรุนแรงของความสูญเสียมิให้มีผลกระทบในวงกว้าง

๕.๓ การแบ่งความเสี่ยง (Risk Sharing) คือ วิธีการลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหายหรือโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง

๕.๔ การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) คือ การยอมรับว่าการดำเนินงานขององค์กรมีความเสี่ยงในบางประเด็น เป็นความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ หรือน่าจะเกิดขึ้นน้อยโดยมีวิธีการหรือสามารถป้องกันได้ไม่เพิ่มความเสี่ยงยิ่งขึ้นจนไม่สามารถยอมรับได้

๖. กิจกรรมการควบคุม (Control Actives) คือ การกำหนดกิจกรรมและการปฏิบัติต่างๆ ที่จะกระทำเพื่อลดความเสี่ยง และทำให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร เช่น การกำหนดกระบวนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยงให้กับบุคลากรภายในองค์กร เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจว่าจะสามารถจัดการกับความเสี่ยงนั้นได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๗. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) คือ ระบบสารสนเทศ และการติดต่อสื่อสารที่ดีมีคุณภาพ

๘. การติดตามประเมินผล (Monitoring) คือ การติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำองค์กรว่าระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ถือหรือปฏิบัติอยู่นั้นมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลหรือไม่มีประเด็นใดสมควรแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือดียิ่งขึ้นไป

๖. องค์กรประกอบที่ทำให้เกิดความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

องค์กรประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตประกอบด้วย pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (fraud Triangle)

องค์กรประกอบของการทุจริต หรือสามเหลี่ยมทุจริต (The Fraud Triangle)

๗. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลหัวหิน จะแบ่งความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสอนบทของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘
๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย
๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
๔. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

๘. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จากการดำเนินงานตามภารกิจ ของหน่วยงาน มี ๕ ขั้นตอน

- ๑) การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือขั้นตอนการทำงาน
- ๒) การระบุประเด็นความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ
- ๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ
- ๔) การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ
- ๕) การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการ

องค์การบริหารส่วนตำบลหัวหินจะแย่งความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. ความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ ด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการ พิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘
๒. ความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย
๓. ความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
๔. ความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ ด้านการบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนที่ ๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

ตารางระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตจากการดำเนินงานตามภารกิจ
(know factor และ Unknow factor)

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know factor (ความเสี่ยงที่เคยเกิด)	Unknow factor (ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด)
ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตจากการดำเนินงานตามภารกิจด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘		
๑. ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับ อันเนื่องมาจาก ความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบน เพื่อให้ได้คิวเร็วขึ้น	✓	
๒. มีการเรียกรับเงินพิเศษจาก ผู้ขอรับบริการ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการ หรือการพิจารณาอนุมัติอนุญาต		✓
๓. ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนดไว้	✓	
๔. การรับของขวัญของฝากจากบุคคลที่มาติดต่อราชการ		✓
ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต จากการดำเนินงานตามภารกิจด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย		
๑. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจขัดต่อกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	✓	
๒. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร โดยไม่มีกฎระเบียบรองรับ		✓
๓. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน เองงานส่วนตัวมาทำที่ทำงาน ขาดความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน	✓	

เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Know factor (ความเสี่ยงที่เคยเกิด)	Unknow factor (ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด)
๔. การอาศัยอำนาจหน้าที่ในตำแหน่งของตนเรียกรับสินบน เข้าไปมีอิทธิพลในหน่วยงานของรัฐนั้น กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง อันเป็นการแทรกแซงการทำงานภายในของ หน่วยงาน รัฐนั้น เช่น นายก อบต. ใช้อำนาจในตำแหน่ง กดดันให้ผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐในพื้นที่รับ บุตรหลานของตนเข้าเป็นนักเรียน โดยไม่ต้อง สอบแข่งขัน		✓
ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต จากการดำเนินงานตามภารกิจด้านการจัดซื้อจัดจ้าง		
๑. การบริหารการเงิน งบประมาณ การจัดซื้อจัด จ้าง การจัดหาพัสดุ เจ้าหน้าที่อาจเรียกรับ ผลประโยชน์จากการจัดซื้อจัดจ้าง		✓
๒. เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบน/ผู้ประกอบการเสนอ ให้ทรัพย์สินในกรณีการเข้าเป็นคู่สัญญาหรือมี การเบิกจ่ายไม่เป็นไปตามระเบียบ		✓
ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต จากการดำเนินงานตามภารกิจด้านการบริหารงานบุคคล		
๑. การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อน ตำแหน่ง/เงินเดือนและการมอบหมายงานไม่เป็น ธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการเรียกรับเงิน เพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง	✓	

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลหัวหินกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

๑. ด้านโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

โอกาสเกิดการทุจริต (likelihood)	
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๕ ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดได้สูงมาก)
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๔ ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดได้สูง)
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๓ ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง)
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๒ ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก)
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้ง / ปี (ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น)

๒. ด้านผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงินและผลกระทบทางการเงิน

๒.๑ ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	- เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจาหนาทที่ถูกลงโทษซึ่งมีความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม - เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์การตรวจสอบทำการตรวจความเสียหายที่เกิดขึ้น
๔	- ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมเกิดความสนใจ - ร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว
๓	- หน่วยตรวจสอบของหน่วยงานหรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเขาตรวจสอบ ขอเท็จจริง - มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
๒	- ปราบกฏขาวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจงเบาะแส - เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล
๑	- แทบจะไม่มี

๒.๒ ผลกระทบทางการเงิน

ระดับ	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)
๕	ความเสียหายตั้งแต่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป
๔	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๓	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๐ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท
๒	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ถึง ๒๕๐,๐๐๐ บาท
๑	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือน้อยกว่า

ตารางการประเมินระดับค่าความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (โอกาสเกิด x ผลกระทบ)
ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต จากการดำเนินงานตามภารกิจด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘			
๑.ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับอันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่มหรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้คิวเร็วขึ้น	๒	๒	๔
๒. มีการเรียกรับเงินพิเศษจาก ผู้ขอรับบริการนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการ หรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	๒	๒	๔
๓. ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนดไว้	๓	๒	๖
๔.การรับของขวัญของฝากจากบุคคลที่มาติดต่อราชการ	๒	๒	๔
ความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย			
๑.ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบายของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ซึ่งอาจขัดต่อกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๓	๓	๖

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (โอกาสเกิด x ผลกระทบ)
๒.บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร โดยไม่มีกฎระเบียบรองรับ	๓	๓	๙
๓.บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน เองงานส่วนตัวมาทำที่ทำงานขาดความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน	๓	๒	๖
๔.การอาศัยอำนาจในตำแหน่งหน้าที่ในการต่อสัญญาจ้างลูกจ้างโดยการเรียกรับเงิน จากบุคลากร (ลูกจ้าง จ้างเหมาบริการ) ซึ่งหากตกลงยินยอมก็จะลงนามต่อสัญญาจ้างให้	๑	๑	๑
๕.การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลใด บุคคลหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม	๑	๑	๑
ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต จากการดำเนินงานตามภารกิจด้านการจัดซื้อจัดจ้าง			
๑. การบริหารการเงิน งบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือใช้เงินไม่เกิดประโยชน์กับ ราชการ	๒	๓	๖
๒. การเรียกรับเงินจากบริษัทฯ ผู้รับจ้างเพื่อแลกกับการกำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทฯผู้รับจ้าง	๑	๑	๑
๓.การตรวจรับวัสดุอาจมีการเรียกรับสินบน ทำให้มีการรับรองคุณภาพวัสดุที่ไม่ผ่านเกณฑ์ มาตรฐานหรือไม่ตรงตามรายละเอียดวัสดุที่กำหนดไว้	๑	๑	๑
ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต จากการดำเนินงานตามภารกิจด้านการบริหารงานบุคคล			
๑. การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/ เงินเดือนและการมอบหมายงานไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง	๒	๒	๔

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตเป็นการวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต โดยแบ่งออกเป็น

สถานะสีเขียว : เป็นความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : เป็นความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวัง

ในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติการควบคุมดูแล

สถานะสีส้ม : เป็นกระบวนการความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้มาเกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กรมีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : เป็นความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือสม่ำเสมอ

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ระดับความเสี่ยงการทุจริต = โอกาสเกิดการทุจริต x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕
๓	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔
๒	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘
๑	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓

ตารางการประเมินระดับความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต

จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน	ระดับความเสี่ยง			
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต จากการดำเนินงานตามภารกิจด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘				
๑.ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตาม ลำดับอันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือการให้สิทธิพิเศษแก่คน บางกลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้คิวเร็วขึ้น		✓		
๒. มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการ หรือการพิจารณาอนุมัติอนุญาต		✓		

ที่อาจเกิดการทุจริต จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน	ระดับความเสี่ยง			
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๓. ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการ นานกว่าที่กำหนดไว้		✓		
๔. การรับของขวัญของฝากจากบุคคลที่มาติดต่อราชการ		✓		
๕. การดำเนินการยื่นคำอนุญาตไม่มีกรอบ ระยะเวลากำหนด ที่ชัดเจนอาจก่อให้เกิดการ เรี่ยกรับสินบนเพื่อความรวดเร็วใน การพิจารณาอนุมัติอนุญาต	✓			
๖. เจ้าหน้าที่มีการรับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคารหรือ ถอนตัดแปลงเพื่อให้ผ่านมาตรฐาน		✓		
ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต จากการดำเนินงานตามภารกิจด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย/การให้บริการ ตามภารกิจ				
๑. ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบาย ของตนเอง แทรกแซงการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ซึ่งอาจขัดต่อกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง		✓		
๒. บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร โดยไม่มีกฎระเบียบรองรับ			✓	
๓. บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับ การปฏิบัติงาน เองงานส่วนตัวมาทำที่ทำงานขาดความรับผิดชอบต่อการ ปฏิบัติงาน		✓		
๔. การอาศัยอำนาจในตำแหน่งหน้าที่ในการต่อสัญญาจ้าง ลูกจ้างโดยการเรียกรับเงิน จากบุคลากร(ลูกจ้าง จ้างเหมา บริการ) ซึ่งหากตกลงยินยอมก็จะลงนามต่อสัญญาจ้างให้	✓			
๕. การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อส่งผลที่เป็น คุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยไม่เป็น ธรรม	✓			
ความเสี่ยงที่อาจเกิดการการทุจริต จากการดำเนินงานตามภารกิจด้านการจัดซื้อจัดจ้าง				
๑. การบริหารการเงิน งบประมาณการจัดซื้อจัดจ้าง การจัดหา พัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือไม่ปฏิบัติตาม วัตถุประสงค์หรือใช้เงินไม่เกิดประโยชน์ กับราชการ		✓		
๒. การเรียกรับเงินจากบริษัทฯ ผู้รับจ้างเพื่อแลกกับการ กำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับ บริษัทฯผู้รับจ้าง	✓			
๓. การตรวจรับวัสดุอาจมีการเรียกรับสินบน ทำให้มีการรับรอง คุณภาพวัสดุที่ไม่ผ่านเกณฑ์ มาตรฐาน หรือไม่ตรงตามรายละเอียดวัสดุที่กำหนดไว้		✓		

เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน	ระดับความเสี่ยง			
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต จากการดำเนินงานตามภารกิจด้านการบริหารงานบุคคล				
๑. การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/เงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง	✓			
๒. การเรียกรับสินบนจากผู้สมัครงานเพื่อแลกกับการได้รับคัดเลือกเข้าทำงาน	✓			
๓. การเรียกรับสินบนในรูปแบบผลประโยชน์ ทั้งที่เป็นตัวเงิน และประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนตำแหน่ง หรือความดีความชอบพิเศษ หรือความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน	✓			

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหิน อำเภอยะผิง จังหวัดกาฬสินธุ์

เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต จาก การดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการ ในการบริหารจัดการความเสี่ยง
ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต จากการดำเนินงานตามภารกิจ ด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘		
๑. ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตาม ลำดับอันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือการให้สิทธิพิเศษแก่คน บางกลุ่มหรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้คิวเร็วขึ้น	ปานกลาง	๑.โครงการเสริมสร้างวัฒนธรรมการให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ๒. โครงการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล
๒. มีการเรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติเพื่อแลกกับการให้บริการหรือการพิจารณาอนุมัติอนุญาต	ปานกลาง	มาตรการจัดให้มีระบบและช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตของหน่วยงาน
๓. การรับของขวัญของฝากจากบุคคลที่มาติดต่อราชการ	ปานกลาง	กำหนดมาตรการ NO Gift Policy
๔. การดำเนินการยื่นคำอนุญาตไม่มีกรอบระยะเวลาที่กำหนดที่ชัดเจนอาจก่อให้เกิดการ เรีกรับสินบนเพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติอนุญาต	ต่ำ	จัดทำคู่มือการให้บริการประชาชนหรือแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานตามกฎหมาย และเผยแพร่ประชาชน ณ จุดให้บริการ หรือช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ผู้มาติดต่อกับหน่วยงาน ใช้เป็นข้อมูลในการขอรับบริการ

เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต จาก การดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการ ในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๕.เจ้าหน้าที่ที่มีการรับสินบนจากผู้ขออนุญาต ก่อสร้างอาคารหรือถนนตัดแปลงเพื่อให้ผ่าน มาตรฐาน	ปานกลาง	จัดกิจกรรมเสริมสร้างวัฒนธรรมปลูกจิตสำนึก ให้เจ้าหน้าที่ทุกคนปฏิเสธการรับของขวัญและ ของกำนัลทุกชนิดในลักษณะการประชุม หรือ การมอบนโยบายของผู้บริการ
ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต จากการดำเนินงานตามภารกิจ ด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย/การให้บริการ ตามภารกิจ		
๑.ผู้บริหารดำเนินการตามนโยบาย ของตนเอง แทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ซึ่งอาจขัด ต่อกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ปานกลาง	มาตรการแสดงเจตนาธรรมในการนำหลัก คุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหาร ด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต เพื่อยกระดับ คุณธรรมและความโปร่งใส
๒.บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของ ผู้บริหาร โดยไม่มีกฎระเบียบรองรับ	สูง	โครงการพัฒนาความรู้ด้านกฎหมายและ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน สำหรับ บุคลากรของหน่วยงาน ผู้บริหารและสมาชิก สภาท้องถิ่น
๓.บุคลากรของหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับ การ ปฏิบัติงาน เองงานส่วนตัวมาทำที่ ทำงานขาดความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน	ปานกลาง	มาตรการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวล จริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ
๔.การอาศัยอำนาจในตำแหน่งหน้าที่ในการต่อ สัญญาจ้างลูกจ้างโดยการเรียกรับเงิน จากบุคลากร (ลูกจ้าง จ้างเหมาบริการ) ซึ่งหากตกลงยินยอมก็จะ ลงนามต่อสัญญาจ้างให้	ต่ำ	มาตรการแสดงเจตนาธรรมในการนำหลัก คุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหาร ด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต เพื่อยกระดับ คุณธรรมและความโปร่งใสในการ ดำเนินงาน
๕.การใช้อำนาจหน้าที่ฝนการเรียกรับสินบนเพื่อ ส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลใด บุคคลหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม	ต่ำ	มาตรการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวล จริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต จากการดำเนินงานตามภารกิจ ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง		
๑. การบริหารการเงินงบประมาณการจัดซื้อจัดจ้าง การจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือใช้เงินไม่เกิด ประโยชน์กับราชการ	ปานกลาง	๑. มาตรการควบคุมการเบิกจ่ายเงินตาม ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒. มาตรการป้องกันการใช้จ่าย งบประมาณ ที่ ไม่สมควร ผิดวัตถุประสงค์ ไม่มีประสิทธิภาพ
๒. การเรียกรับเงินจากบริษัทฯ ผู้รับจ้างเพื่อแลกกับ การกำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อ ประโยชน์ให้กับบริษัทฯผู้รับจ้าง	ต่ำ	๑.ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อ จัด จ้าง บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน ๒.การนำมาตรการป้องกันในการบริหารจัดการ ความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดการให้หรือรับสินบนไป ปรับใช้คู่กับสัญญา โดยกำหนดเป็นข้อตกลงใน สัญญาให้ปฏิบัติตามกฎหมาย และมาตรการ เรื่องการต่อต้านสินบนด้วย

เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต จากการดำเนินงานตามภารกิจ ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง		
๓. การตรวจรับวัสดุอาจมีการเรียกรับสินบน ทำให้มีการรับรองคุณภาพวัสดุที่ไม่ผ่านเกณฑ์ มาตรฐานหรือไม่ตรงตามรายละเอียดวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	ปานกลาง	จัดทำมาตรการการคัดเลือกและแต่งตั้งผู้ตรวจรับพัสดุ ที่รัดกุมมากยิ่งขึ้น มีการตรวจสอบการจัดทำบัญชีรายการบันทึกการรับพัสดุที่ถูกต้องรัดกุม และเน้นย้ำมาตรการ No Gift Policy อย่างเคร่งครัด
ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต จากการดำเนินงานตามภารกิจ ด้านการบริหารงานบุคคล		
๑. การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อน ตำแหน่ง/เงินเดือนและการมอบหมายงานไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการเรียกรับเงิน เพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง	ต่ำ	๑. กิจกรรมสร้างโปร่งใสในการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือน ๒. มาตรการสร้างโปร่งใส ในการบริหารงานบุคคล
๒. การเรียกรับสินบนจากผู้สมัครงานเพื่อแลกกับการได้รับคัดเลือกเข้าทำงาน	ต่ำ	๑. มีการตรวจสอบให้มีการลงประกาศรับสมัครเข้าทำงานโดยเปิดเผยต่อสาธารณะผ่านช่องทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน ๒. มาตรการตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัครอย่างเข้มงวด โดยอาจเปรียบเทียบกับคุณสมบัติผู้สมัครในตำแหน่ง คล้ายกัน และหากมีการเปลี่ยนแปลงต้องมีเหตุผล และเสนออนุมัติตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๓. การเรียกรับสินบนในรูปแบบผลประโยชน์ ทั้งที่เป็นตัวเงินและประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนตำแหน่งหรือความดีความชอบพิเศษ หรือความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน	ต่ำ	๑. การกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ๒. การปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๓. มาตรการนำผลประโยชน์ความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการมาใช้ในการเลื่อนเงินเดือนของบุคลากรในหน่วยงาน